ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

СЬОМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №8

Частина тринадцята

Стенограма пленарного засідання **20 червня 2022** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

СЬОМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №8

Частина тринадцята

Стенограма пленарного засідання 20 червня 2022 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання восьме (Понеділок, 20 червня 2022 року)

Частина тринадцята

Заява депутатської фракції «Батьківщина»	4
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	6
Ратифікація Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами	6
Прийняття рішення про визначення невідкладним проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» та інших законодавчих актів України щодо сприяння процесам релокації підприємств в умовах воєнного стану та економічного відновлення держави» та скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до нього до початку проведення пленарного засідання 20 червня 2022 року	16
Прийняття Закону України «Про управління відходами» .	16
Внесення змін до деяких законодавчих актів щодо збереження лісів .	25
Прийняття Закону України «Про засади державної антикорупційної політики на 2020-2024 роки» .	30
Прийняття рішення про надання доручення Голові Верховної Ради України Стефанчуку Р.О. щодо невідкладного підписання прийнятих Верховною Радою України 20 червня 2022 року законів України та негайного направлення їх Президентові України на підпис .	33

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ВОСЬМЕ

Зал засідань Верховної Ради України 20 червня 2022 року, 12 година 7 хвилин (Після перерви)

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, нагадую вам, що Верховна Рада працює в режимі пленарного засідання безперервно відповідно до прийнятих нами постанов «Про організацію роботи Верховної Ради України в умовах дії надзвичайного та/або воєнного стану» та «Про організацію роботи Верховної Ради України у зв'язку з актом збройної агресії Російської Федерації проти України 24 лютого 2022 року». Тому за пропозицією Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп ми продовжуємо пленарне засідання.

Шановні народні депутати, за доброю нашою традицією, давайте розпочнемо роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, щодня у жорстокій війні з російськими загарбниками наші хоробрі воїни проливають свою кров за Українську державу та її свободу. Прошу вшанувати хвилиною мовчання пам'ять усіх, хто віддав своє життя за Україну. Вічна пам'ять і слава героям!

Вшануємо також пам'ять громадян, які безневинно стали жертвами цинічного російського вторгнення.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у наших колег народних депутатів України: Оксани Анатоліївни Гринчук, фракція «Слуга народу» (Оплески), Тараса Івановича Батенка, депутатська група «Партія «За майбутнє» (Оплески), Сергія В'ячеславовича Козиря, фракція «Слуга народу» (Оплески) та Сергій Сергійовича Северина, фракція «Слуга народу» (Оплески).

Давайте привітаємо наших колег. Міцного здоров'я і успіхів! (Оплески).

Шановні колеги, перед тим як ми перейдемо до питань порядку денного... (Шум у залі). Я зараз зачитую ваші заяви. Можна, я зачитаю? Я дуже дякую.

Шановні колеги, надійшло дві заяви. Одна з них з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Виступить Юлія Володимирівна Тимошенко.

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні друзі! Не знаю, чи випаде щастя нашій фракції виступати за скороченою процедурою щодо Стамбульської конвенції, але хотіла б зараз мати гарантований виступ на цю тему і сказати вам декілька важливих речей.

Справа в тому, що у назві конвенції є дуже красиві слова «про запобігання насильству стосовно жінок». Ви прекрасно знаєте, що ми, жінки, безумовно, за те, щоб проти нас не було насильства, іноді й жінки самі можуть непогано відповісти, але водночас я хочу сказати, що ця конвенція не зовсім про це. Так, там є норми проти насилля, це правда. В Україні одне з найсильніших законодавств у світі щодо боротьби з домашнім насильством. У нас навіть введено кримінальну відповідальність, чого немає в більшості країн світу. Але найголовніше, що вводиться в цій конвенції, це поняття гендеру. Я хочу, щоб ви не думали, що це просто нормальна рівність між чоловіками й жінками. Це не про це і не про насилля, а зовсім про інше. Я відкрила звичайну Вікіпедію і хочу вам зачитати, що таке гендер: «гендерні відмінності (хто ти — чоловік чи жінка) не закладені природою, а формуються у процесі гендерної соціалізації», під впливом сімейного виховання, навчання у школі, взаємодії з іншими дітьми.

Після ратифікації цієї конвенції розпочнеться дуже тривалий шлях прийняття відповідного законодавства, у якому говоритиметься те, що наші діти за статтю не такі, якими вони народилися, а такі, якими їх виховали школа, родина, соціум тощо, і насправді вони можуть лише у 12 років визначитися стосовно того, хто вони: вона, він або воно.

Хочу вам сказати, що в нас вільна країна, люди займаються сексуальним життям так, як хочуть, будь ласка, ніхто не забороняє цього робити. Але стосовно виховання дітей від народження ми не можемо дозволити таким чином руйнувати психіку наших дітей, бо після того це перейде вже в психічні захворювання.

Я переконана, що кожен з вас знає і розуміє, що такого не можна приймати в Україні. Не можна чинити зараз розколу нашої держави на дві частини, тому що єдність під час війни для нас важлива. Не можна сьогодні робити речей, які закладають стратегії, що загрожують самому існуванню такої інституції, як сім'я, і здоров'ю наших дітей безпосередньо. Тому я переконана, що ще раз зможу сказати на цю тему, але давайте почнемо думати про це і не голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, надійшла ще одна заява від двох фракцій з проханням оголосити реальну перерву, але колеги просять 15 хвилин. Тому прошу не розходитися, через 15 хвилин ми збираємося в залі, і перше питання... (Шум у залі).

Я прошу лідерів фракцій і груп зібратися в мене в кабінеті. Через 15 хвилин збираємося в залі, і перше питання — проект закону про ратифікацію Стамбульської конвенції.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили спілкування з лідерами фракцій і груп. Є така пропозиція, прошу послухати уважно. Під час розгляду першого питання, яке стосується Стамбульської конвенції, ми домовилися, що від кожної фракції і групи будуть виступи до 5 хвилин, і після цього переходимо до голосування. Але через це виступи щодо всіх поправок до інших законопроектів будуть обмежені теж невеликими виступами, щоб ми не розпочинали розгляду великих поправок до інших законопроектів. Шановні колеги, сприймаємо таке рішення лідерів фракцій і груп. Тож давайте спочатку все ж почнемо з такого.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України пропоную провести сигнальне голосування для прогнозування результатів голосувань питань порядку денного. Прошу народних депутатів взяти участь у сигнальному голосуванні. Нагадую, що необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути на зелену кнопку «За» і утримувати ці дві кнопки одночасно до кінця голосування, тобто до появи результатів на табло.

Прошу народних депутатів зайняти свої місця, підготуватися до сигнального голосування. Прошу запустити сигнальне голосування.

((3a)) - 292.

Сигнальне голосування проведено.

Шановні колеги, перелік питань, який був попередньо узгоджений Погоджувальною радою, вам надано. Переходимо до розгляду питань порядку денного.

Перше питання – проект Закону «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами» (\mathbb{N} 0157).

Шановні колеги, я пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

(3a) - 237.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую до слова віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольгу Віталіївну Стефанішину.

СТЕФАНІШИНА О.В., віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України. Вітаю, колеги. Шановний пане Голово,

шановні народні депутати! До вашої уваги пропонується проект Закону «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами» (№ 0157) від 18 червня 2022 року, внесений Президентом України, яким передбачається ратифікація цієї конвенції. Проект підтриманий Президентом і розроблений урядом у взаємодії з Міністерством закордонних справ.

Права та свободи кожної людини ϵ однією з базових цінностей Європейського Союзу. Прийняття цього важливого законопроекту, який розглядається в цьому залі, посилить голос України в Європі щодо боротьби за права, безпеку та, врешті-решт, життя наших громадян, більше 5 мільйонів яких зараз перебувають за кордоном, переважно це жінки та діти. На сьогодні ми не маємо інформації, даних і механізмів взаємодії з державами Європейського Союзу щодо їх захисту, у тому числі в питаннях, коли вони зазнають насильства за ознакою статі, насильства в родині або коли такого насильства зазнають діти.

Звичайно, конвенція протягом усіх років, з 2011 року, коли вона була підписана, викликала багато дискусій, зокрема стосовно питань, які цитувала щойно голова фракції «Батьківщина», але ми вирішили, що це рішення має бути ухвалене. Тож законопроект представлений на розгляд парламенту, щоб найперше забезпечити права і свободи наших громадян і всередині країни, і за кордоном.

З тим щоб мінімізувати ризики різного тлумачення конвенції, до неї пропонуються заяви і застереження, що передбачають, зокрема, таке: «Україна не розглядає жодне з положень Конвенції як таке, що зобов'язує її до зміни Конституції України та Сімейного кодексу України, інших законів України щодо інститутів шлюбу, сім'ї…».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольго Віталіївно. На виступ відводиться 2 хвилини.

Слово надається голові Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександру Олександровичу Мережку. Будь ласка, Олександре Олександровичу.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово, шановні друзі! Прийшов визначальний, історичний день і, без перебільшення, історичне голосування, яке покаже, хто, дійсно, за європейські цінності, за європейську інтеграцію, а хто — ні.

Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на своєму засіданні 19 червня 2022 року розглянув внесений Президентом України Зеленським Володимиром Олександровичем проект Закону «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами» і ухвалив рішення

рекомендувати Верховній Раді України прийняти згаданий проект закону за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок.

Метою прийняття проекту закону ε виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності для України Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами.

Ратифікація Конвенції сприятиме підвищенню політичного іміджу України на міжнародній арені як країни, що послідовно дотримується взятих на себе зобов'язань у сфері захисту прав людини та основоположних свобод.

Ратифікація Конвенції набуває особливої актуальності напередодні прийняття Європейським Союзом остаточного рішення щодо надання Україні статусу кандидата на вступ до цієї організації, що повністю відповідає закріпленому в нашій Конституції курсу на здобуття членства в ЄС.

Відповідно до пояснювальної записки за підписом Міністерства соціальної політики України реалізація зазначеного закону не потребує фінансування. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради не заперечує можливості прийняття законопроекту.

Тож, шановні колеги, прошу підтримати рішення Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва та прийняти проект Закону «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами».

Дякую за увагу і розраховую на вашу підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександре Олександровичу.

Шановні колеги, ми домовлялися, що кожна фракція має право на виступ до 5 хвилин. Запишіться, представники тих фракцій і груп, які хочуть виступити щодо питання Стамбульської конвенції. Будь ласка.

Шановні колеги, записалися представники п'яти фракцій і груп. Тому ще раз дуже прошу зберігати присутність у залі, не розходитися.

Запрошую до слова спочатку Крулька Івана Івановича, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», до 5 хвилин.

Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Отже, шановні колеги, я продовжую і хочу сказати, що вчора відбулася зустріч Прем'єр-міністра України і пані Стефанішиної з лідерами фракцій. Там було чітко визначено, що Стамбульська конвенція не входить до пакета вимог, які ставить перед нами Європейський Союз для того, щоб надати нам кандидатство. Це дуже важливо, я прошу, зверніть на це увагу. Коли вас шантажуватимуть тим, що через це нас не приймуть до Європейського Союзу, це неправда. Це перший аргумент.

Другий важливий аргумент. Далеко не всі країни ратифікували цю конвенцію. Наприклад, із чотирьох наших сусідів на кордонах не ратифікували Словаччина і, по-моєму, Угорщина. Крім того, Польща, яка є нашим сусідом,

зараз проводить процес денонсації ратифікованої Стамбульської угоди. Із тих країн, які нас дуже підтримують у цій війні, — Латвія, Литва, Велика Британія, Чехія не ратифікували цієї конвенції, і це не завадило їм стати членами Європейського Союзу. Тому нехай вами не маніпулюють.

Наступне. Вам зараз сказали, що разом з конвенцією приймається спеціальний закон, який дає право щось не втілювати в Конституцію або щось не враховувати в законах. Це теж неправда. Тому що стаття 78 Конвенції прямо забороняє будь-які застереження, крім тих, що в ній перераховані. Тобто будьякі застереження не працюють, і тому Польща на сьогодні денонсує, бо вона приймала із застереженнями.

Я також хотіла б навести вам абсолютно фактичний науковий приклад. Західні вчені уважно вивчили, як у країнах Північної Європи серед членів Європейського Союзу застосовується ця гендерна філософія, гендерна ідеологія, і з'ясувалося, що в тих країнах, де максимально застосували цю гендерну ідеологію, найбільше випадків насильства проти жінок. Це абсолютно конкретно, і цей парадокс назвали «скандинавським парадоксом».

Можу вам сказати, що, можливо, коли жінок уже не вважають жінками, тоді можна їх і бити, і гвалтувати, і робити з ними все, що завгодно, бо вони вже не жінки, вже не краща частина нашої планети, найніжніша і найслабкіша.

Я також хотіла б звернути вашу увагу, що зараз у мене в руках звернення Всеукраїнської ради церков, у якому говориться про те, що не можна під час війни руйнувати єдність країни, не можна розколювати країну. Це звернення до вас підписали Глава Української греко-католицької церкви, Верховний архиєпископ Києво-Галицький Святослав, Предстоятель Православної церкви України Епіфаній, всі протестантські церкви.

Я хочу сказати, що якщо хтось носить хрест і ходить до церкви, тоді або не голосуйте за ратифікацію цієї конвенції, або хрести познімайте і до церкви не ходіть, тому що те, що вам пропонується, неспівставне з вашою вірою.

І останнє, що я хотіла б сказати. Такі питання, по суті, переформатовують все наше життя, коли при вихованні дітей від народження ви більше не будете спиратися на їх біологічну, фізіологічну стать, а даватимете можливість виховувати вашу дитину, якщо він хлопчик, дівчинкою, і навпаки. Якщо ви хочете відкрити цю скриньку Пандори, по-перше, подумайте про своїх дітей, а по-друге, запитайте в суспільства на референдумі, чи готове воно до цього.

А знаєте, чому ви не йдете на референдум? Тому що ви точно знаєте, що більша частина суспільства, мінімум 80 відсотків, проти того, щоб ви зараз це ратифіковували, і проти того, щоб ви руйнували життя наших дітей, щоб повністю руйнували наші українські родини і позбавляли українців духовності, яка є основою всіх наших сьогоденних і майбутніх перемог.

Тож я закликаю всіх українців і віруючих людей, а також розумних, не голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Шараськіну Андрію Андрійовичу, фракція політичної партії «Голос».

ШАРАСЬКІН А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дай Боже здоров'я, друзі, колеги! Я хотів би нагадати про ще одне голосування, яке відбулося в цьому залі 23 лютого. Тоді більшістю був успішно прийнятий відверто слабкий і такий, що абсолютно не регламентує станом на зараз, закон про обіг цивільної зброї. Так, це було 23 лютого. З цієї трибуни я звертався до вас і просив перед лицем великої агресії дати можливість нашим співгромадянам оборонити себе.

Зараз, уже під час війни, у нас знову відбувається голосування за законопроект щодо важливої ратифікації. Але важливої для кого? Для українців, для того щоб щось зробити з нашим національним законодавством, чи для деяких дуже впливових світових груп, яким ми не цікаві? Як під час війни можна взагалі порушувати питання про те, що ми виторгуємо у вас поступки? У вас, у країни, де більшість громадян християни. У вас, де саме традиційний інститут сім'ї, батьківства надзвичайно сильний. У вас, які мають найбільший потенціал до розвитку серед європейських країн. Що ми хочемо виторгувати у вас в обмін на те, що дозволимо вам стати кандидатом?

Я вважаю це грубою маніпуляцією навіть не тих країн, які нібито намагаються подати, що вони звернулися. Якщо для них це так важливо, нехай роблять це офіційно, звертаються: ми проти того-то або ми за те-то, що ви, українці, мусите в себе виправити. Інакше це маніпуляція, недостойна таких країн. Це перший момент.

Другий момент. Те, що нам нав'язують, і те, що говорять, що нібито ми все врахували і нібито зараз приймаємо із застереженнями. Досвід сусідньої Польщі доводить протилежне: неможливо прийняти із застереженнями. Крапка.

Саме тому поляки почали не лише процес денонсації, а й уже подали звернення до Конституційного Суду, щоб той дав висновки. Вони очікують подібних висновків, які були в Болгарії, де Конституційний Суд прямо сказав: це суперечить нашій Конституції.

Люди добрі, я знаю, що багато хто говорить: це доручення Президента. Можливо. Тоді це його персональна відповідальність. Це буде ваша персональна відповідальність.

Чи зійдеться на цьому світ клином, я не знаю. Я не знаю, чи вдасться нам узагалі перемогти в цій війні, тому що ще не вноситься на розгляд у другому читанні законопроект, щоб ми, громадяни, мали всі можливі ефективні інструменти захистити себе.

Давайте захистимо не лише себе. Давайте захистимо майбутнє. Пам'ятайте, що нація – це живі, це померлі і, найголовніше, ще ненароджені, якими вони будуть. Інакше заради кого і за що ми воюємо в цій війні? Тут ідеться не про території, а про наш новий свідомий вибір.

І зовсім персонально, що не стосується більшості нашої фракції чи інших. Я дуже шкодую, що ми в більшості розділили нашу вікову традицію глибокого розуміння Бога і віри. Тоді нам, можливо, варто змінити гімн, який ми з самого початку виконуємо разом? Якого ми роду? За що боролися наші пращури? Без віри, без наших традицій у нас немає майбутнього, ви мусите це зрозуміти.

Тому я прошу, або витягніть свої картки, або утримайтеся. А хто має позицію, голосуйте проти цієї ратифікації.

Щиро дякую. І ось тепер – слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Климпуш-Цинцадзе Іванні Орестівні. Будь ласка.

Ірина Володимирівна Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Більше 10 років тому Україна взяла на себе важливі зобов'язання стати частиною європейського простору, створити замість державного телевізійного рупору Суспільне мовлення. Але, як з'ясувалося, коли наша команда прийняла важливий закон і замість рупору — державного мовлення — створила Суспільне мовлення, інша команда попри хороший закон може сьогодні перетворити це Суспільне мовлення на найгірший державний телеканал, де є цензура. Тому насправді жоден ідеальний закон не може привити європейство, якщо це не стало принципом. Вибачте, будь ласка, але нашою релігією має стати євроатлантична інтеграція, а це принципи.

Чим відрізняється Європейський Союз від орди? Найперше гідністю, повагою до жінки, повагою до опозиції, повагою до опонента, свободою слова, захистом прав людини, узагалі повагою до країни і до людини. Та коли в цьому залі щодня ми говоримо вам про повагу до опозиції, про те, що не можна під егідою воєнного стану впроваджувати авторитарний режим, впроваджувати політичну цензуру, цього ніхто не чує.

Що це означає? Це означає лише одне: на жаль, для керівництва держави і для багатьох присутніх у цьому залі євроатлантична інтеграція — це кон'юнктура. І це дуже боляче. Слово «НАТО» взагалі зникло з лексикону цього залу, а НАТО сьогодні не менш важливе, ніж Європейський Союз.

Ви знаєте, «бьет, значит, любит — это нарратив русского мира». Так ось, нам треба позбутися не лише «бьет, значит, любит», тому що так заповідає «руській мір», а треба позбутися і неповаги до опозиції, і неповаги до медіа, і страху, який сьогодні всіх вас придушує, захищати принципи.

Немає такого дня, коли наша команда не говорить з керівництвом держави про те, що євроатлантична інтеграція — це принципи. Пані віце-прем'єрко

з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, ви жодного слова не сказали про те, що в країні є політична цензура, і це стане проблемою для Європейського Союзу. Ви жодного разу не сказали про те, що депутатам не можна перешкоджати в їх політичній діяльності, коли пану Порошенку хтось заборонив виїзд за кордон. Куди? На саміт ЕРР, де підтримували, до речі, ратифікацію Україною Стамбульської конвенції, тому що в резолюції саміту ЕРР є про це. Але влада ледь не заблокувала цей діалог.

Тож, колеги, я і наша команда не будемо втомлюватися повторювати щодня: треба денацифікувати в собі оцей «руський мір». Принципи Європейського Союзу і НАТО мають бути у ваших головах. Жодним законом, якщо у ваших головах цього немає, ви не зміните вашого ставлення до того, якою має бути Україна. Вона, дійсно, має бути європейською, вона, дійсно, має бути європатлантичною, але для цього треба не на словах і не лише голосуванням зеленою кнопкою, а щоденними діями відстоювати свободу слова, демократію, повагу до української армії, повагу до опозиції, повагу до жінки, повагу до дитини. Усім українським родинам ми бажаємо міцності і любові, а для цього треба мати, дійсно, взаємоповагу і гідність.

Під час війни, на жаль, збільшується кількість психологічних травм, посилюється агресія. Тому позиція захисту родини, захисту взаємоповаги має стати нашою ідеологією. Почніть з себе. Ті, які сьогодні тут так багато говорять про те, як потрібно захищати українську жінку, українську дитину, почніть з себе. Подумайте про те, як ви у ваших родинах ставитеся один до одного. Це теж дуже важливо.

Що стосується нашої політичної команди, я ще раз хочу наголосити, що євроатлантична інтеграція — це наша релігія, тому ми за свободу слова, за демократію, за взаємоповагу, за те, щоб ми не лише словом і не лише зеленою кнопкою, а діями захищали європейську Україну, за яку сьогодні бореться наша героїчна армія. У цьому контексті дуже часто мовчання, у тому числі керівництва Верховної Ради, щодо ключових порушень демократії, свободи слова, які перекреслюють наш шлях до Європейського Союзу, є ганебним.

Ми ще раз, користуючись цією нагодою, закликаємо діяти так, як учора сказав Президент Зеленський. Починається євроінтеграційний тиждень, то ввімкніть три патріотичні телеканали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч передає слово Арешонкову. Арешонков Володимир Юрійович, група «Довіра». Будь ласка.

Шановні колеги, після цього ще один виступ, і голосуємо. Запросіть народних депутатів до залу.

Будь ласка, Володимире Юрійовичу.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Дякую, пане Голово. Шановні колеги! Безперечно,

дуже цікава, гаряча дискусія точиться зараз у сесійному залі. Це свідчить про те, що законопроект, який ми розглядаємо, не простий. Він глибокий за своїм змістом, тому що торкається моральних, духовних, соціальних і правових засад життя і діяльності кожного громадянина України. Але він важливий і тими наслідками, які можуть бути, якщо ми слідуватимемо тим головним нормам, які закладені в основу Стамбульської конвенції.

Шановні колеги, я хочу почати з того, що наслідки залежатимуть від того, як ми ці норми будемо впроваджувати в життя. Тому що головні концептуальні положення, закладені до цієї конвенції, абсолютно зрозумілі і не можуть заперечуватися більшістю громадян. Адже що є основою міжнародного права, національного права? Забезпечення прав кожного громадянина — чоловіка, жінки, дитини, забезпечення їх рівних прав і рівних можливостей для реалізації цього права на всіх етапах життя. У цьому і є сутність того, що ми сьогодні розглядаємо.

Безперечно, депутатська група «Довіра» погоджується, що в цьому законопроекті є дві, так би мовити, складові: політична і змістова. Якщо говорити про політичну складову, то хочу сказати, що наша держава вже не перший рік робить усе для того, щоб національне законодавство відповідало сутності європейського і міжнародного права, і ми маємо приводити своє національне законодавство у відповідність із нормами міжнародного права. Власне, це ми робимо і сьогодні.

Прихильникам рівних прав і можливостей жінок і чоловіків хочу нагадати, що ще в 2005 році в Україні був прийнятий Закон «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків». У ньому були чітко озвучені поняття і термінологія, пов'язані з гендерністю, відмінності, які існують. А вони, шановні мої політики, існують, як ви їх не заперечували б. Інше питання: як, яким чином ми будемо доносити до наших дітей, до нашого суспільства ці відмінності і на чому саме наполягатимемо?

Ще раз підкреслюю: лише від нас залежить, щоб основні позитивні моменти, які закладаються зараз до цієї конвенції, були відображені в нашому реальному житті. Тому депутатська група «Довіра» зважає на зміст, закладений у законопроекті. Ми працювали з робочою групою, яка вносила певні застереження, яка намагалася зробити так, щоб текст реально відповідав можливостям його використання та впровадження.

Я вважаю, що сьогодні ми маємо підтримати рішення комітету, тому що, ще раз підкреслюю, це крок на нашому шляху до європейських цінностей. А як ми будемо це впроваджувати в Україні, залежить, шановні колеги, лише від нас. Мені здається, що ми будемо робити це правильно, відповідно до чинного законодавства і сповідуючи саме рівні права жінок, чоловіків і дітей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Залишився завершальний виступ. Марина Бардіна, «Слуга народу». Шановні колеги, після цього будемо голосувати. Прошу запросити всіх народних депутатів до залу і зайняти свої місця.

Будь ласка, пані Бардіна.

БАРДІНА М.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Сьогодні во істину великий день і початок великого тижня для України, який може нас по-справжньому привести в європейську родину. Це тиждень, який може поставити досить жирну крапку в тому, що Україна стане частиною європейської сім'ї. Сьогодні наш обов'язок — зробити все можливе, що від нас залежить, щоб наприкінці тижня таке рішення лідерами Європейського Союзу було прийнято.

Ми знаємо, якою ціною нам дається це вікно можливостей саме в такий період. Це ціна тисяч життів, ціна тисяч доль українських сімей, які втратили членів своїх родин, які втратили близьких для себе людей. Ми як парламент маємо продовжувати свою роботу і приймати рішення, що підштовхуватимуть наших європейських колег до віри в європейське майбутнє України, до віри в нас як, дійсно, стратегічного і надійного партнера.

Що стосується конвенції. Я хочу повернути вас до духу цієї конвенції. Про що вона? Її назва: «Про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами». Так, вона захищає жінок, дітей, чоловіків, усіх членів родини, у тому числі й літніх людей, але ключове — це захист від насильства.

Ви знаєте, яка статистика в нашій країні щодо домашнього насильства? Протягом 2021 року до Національної поліції звернулися 325 тисяч людей. Це лише за один рік, і це на 56 відсотків більше, ніж у 2020 році. Що це означає для нас як депутатів? Те, що сьогодні в Україні все менше замовчується домашнє насильство, що жінки і чоловіки звертаються до правоохоронних органів і просять про захист. Але що ми їм пропонуємо як держава? Ми можемо запропонувати проведення розслідування, але не можемо запропонувати належної медичної допомоги, не можемо запропонувати належної психологічної допомоги, реабілітації, а дуже часто мова йде про пошкодження геніталій, про важкий психологічний стан, коли людина тривалий час перебуває під якимось агресивним гнітом тощо.

Лише в минулому році державою вперше (я вам усім дуже вдячна за підтримку цього рішення) було виділено субвенцію на розбудову денних центрів, притулків для жертв домашнього насильства, але в нас їх усе ще лише 16 на всю Україну. Водночає у країнах, які ратифікували Стамбульську конвенцію, має бути один притулок на 10 тисяч людей, які проживають у громаді.

Що означає для нас ратифікація в цьому ключі? Що більшість з вас зможе залучити європейські гроші у свої округи, у свої громади, щоб будувати там денні центри і допомагати вашим виборцям боротися з домашнім насильством.

Ця історія актуальна не лише для жінок, тому що чоловіки дуже часто переживають психологічне насильство вдома і також потребують допомоги. Так, у нас недостатня культура звертатися за допомогою, але за тими заявами ми вже бачимо безпрецедентну готовність українців і запит від них допомагати і підтримувати.

Якщо ми кажемо про країни, які ратифікували Стамбульську конвенцію, а це 35 країн, то Молдова і Грузія, так само як і Україна, хочуть бути членами Європейського Союзу, і Молдова зробила це півроку тому. Велика Британія також у процесі підготовки ратифікації, і ми неодноразово отримували цю інформацію від британських колег.

Тому насамперед дух конвенції — про запобігання домашньому насильству, про розбудову шелтерів, про співробітництво правоохоронних органів, якщо насилля здійснюється стосовно українців, які проживають за кордоном. Ми лише тоді зможемо вимагати від правоохоронних органів іншої держави належно ставитися і розслідувати такі випадки. Тому від ратифікації Україна лише виграє як щодо протидії насильству, так і щодо руху до Європейського Союзу та отримання офіційного кандидатства в члени.

Я вас прошу проголосувати «за», тому що щаслива родина – це родина, яка не має досвіду насильства, це родина, де діти не бачать, що коїться між батьками. Ми маємо виховувати таке суспільство. Прошу вас підтримати і стати частиною історії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Марино.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Поки народні депутати збираються, хочу сказати про те, чим завершила пані Марина і я про це говорив на засіданні лідерів фракцій і груп. Абсолютно правильно, що все залежить насамперед від родини. Ані від заяв у парламенті, ані від гучних гасел, а найперше від кожної родини. І я хочу нагадати слова Метта Ґрейнінга, людини, яка написала найфантастичніший телевізійний мультиплікаційний серіал «Сімпсони». Коли його запитали, як зробити так, щоб у родині не виховувати Бартів Сімпсонів, він сказав унікальну річ: для цього треба не бути Гомером Сімпсоном.

Тому, шановні колеги, зараз ми приймаємо справді історичне рішення. Прошу підготуватися. Це початок нашого євроінтеграційного тижня.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами» (№ 0157) за основу і в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 259.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому (Оплески).

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Шановні колеги, далі ми мали розглядати антикорупційну стратегію, але зараз ще доопрацьовують деякі питання щодо однієї поправки.

Прошу не розходитися. Відразу без обговорення переходимо до наступного питання. Це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» та інших законодавчих актів України щодо сприяння процесам релокації підприємств в умовах воєнного стану та економічного відновлення держави» (№ 7451).

Шановні колеги, ми приймаємо рішення лише про скорочення строків, тому прошу народних депутатів не розходитися.

Ставлю на голосування пропозицію включити законопроект № 7451 до порядку денного. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 256.

Рішення прийнято.

Не розходьтеся. Шановні колеги, я пропоную визначити законопроект № 7451 невідкладним та скоротити строк внесення альтернативних законопроектів до нього до початку проведення пленарного засідання 20 червня 2022 року. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 255.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, я прошу представників фракцій і груп зібратися тут буквально на 2 хвилини, щоб ми обговорили питання антикорстратегії.

Прошу народних депутатів не розходитися.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України КОРНІЄНКО О.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми поки підемо за поправками, оскільки були бажаючі поставити на голосування. Але я пропонував би спочатку надати слово фракції «Батьківщина» 5 чи 7 хвилин. Так, Юліє Володимирівно? А, у вас людина на нараді, зрозумів. О'кей.

Тоді Маріковський. Будь ласка. Олександре, ви де? (*Шум у залі*). Що означає «не цей»? Зараз ми розглядаємо законопроект № 2207-1-д. Це той, який тобі треба.

Вам надати 5 хвилин чи ви хочете виступити щодо кожної поправки окремо? (Шум у залі).

Окремо щодо кожної поправки. О'кей. У вас ϵ поправки на відхилення, ϵ на врахування. Давайте почнемо з ваших поправок. Які з них ваші?

Перепрошую, ми не оголосили формально про розгляд питання. Це проект Закону «Про управління відходами» (№ 2207-1-д).

Запрошую на трибуну представника комітету Кирилла Нестеренка. Будь ласка.

Тоді, пане Олександре, давайте почнемо з ваших поправок. Які з них ваші? Маріковський, 2 хвилини. Будь ласка.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). У мене п'ять поправок, які я прошу врахувати. Це поправки 504, 743, 816, 1124 та 1569.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це на врахування. Це ваші поправки чи інших авторів?

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей, поїхали. Поправка 504. Маріковський. 1 хвилина.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Поправка 504. Розширена відповідальність виробників (РВВ) здійснюється виключно через системи розширеної відповідальності виробника. Це сучасна норма, яка має трактуватися однозначно.

Є поправка 501, яка врахована повністю, де неоднозначне трактування. Я прошу врахувати поправку 504, за якою PBB виключно через системи розширеної відповідальності, де податки — це додатковий інструмент до PBB, а не замість. Тому прошу підтримати поправку 504.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 504 народного депутата Маріковського. Вона відхилена комітетом, так?

Будете щось коментувати, пане Кирилле? Hi? Чи ви куди? Радитися? Представник комітету, 1 хвилина. Будь ласка.

НЕСТЕРЕНКО К.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 26, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Поправку відхилено підкомітетом. Прошу не підтримувати і залишити в редакції, яка була проголосована підкомітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександре, ваша 1 хвилина вже вийшла.

Ставлю на голосування поправку 504. Комітет її не підтримав. Просить не підтримувати. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 99$.

Рішення не прийнято.

Далі поправка 743. Маріковський. Будь ласка.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Дякую, колеги, за підтримку. Насправді я вноситиму всього вісім поправок, залишилося сім. Це дуже важливі поправки для того, щоб збалансувати цей законопроект, щоб не було подвійного регулювання, щоб не закладали екоподаток як підміну розширеної відповідальності виробників (РВВ).

Поправка 743. Управління побутовими відходами — це також повноваження Міндовкілля і Мінрегіону. Через дублювання їхніх повноважень пропонується віднести затвердження цільових показників до повноважень саме Кабінету Міністрів України, а Мінрегіон та Міндовкілля повинні разом розробляти обґрунтування таких показників. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Думка комітету.

НЕСТЕРЕНКО К.О. Давайте голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу голосувати. Поправка 743. Комітетом вона відхилена.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 98$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 816. Будь ласка.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Шановні колеги, дякую за підтримку. Наступна поправка щодо НКРЕКП. Як ми знаємо, НКРЕКП має повноваження щодо встановлення обґрунтованого тарифу. Однак наразі в цьому законопроекті НКРЕКП видалено, тобто тарифоутворенням займатиметься Мінрегіон. Які повноваження Мінрегіону в поводженні з відходами? Вивезти відходи кудись із міста. Це найнижчий тариф, це не спонукає до перероблення. Тому я вважаю, що необхідно поправку 816 підтримати для того, щоб ми могли спонукати сферу перероблення відходів, щоб у підсумку відходи не везли на сміттєзвалища. У нас їх 30 тисяч, нагадаю, і якщо ми соціально екологічно свідомі, нам варто підтримати поправку 816.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка.

НЕСТЕРЕНКО К.О. Ця поправка також відхилена підкомітетом і не підтримана Асоціацією міст України, тим органом, котрий це виконуватиме. Тому прошу, колеги, не підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 816. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 103.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1124, правильно?

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Поправка 1124, так. Сфера побутових відходів відноситься до повноважень Міндовкілля та Мінрегіону. Відповідно до цього законопроекту в нас є два міністерства. Я, звичайно, взагалі віддав би це Мінекономіки через те, що саме завдяки приватному сектору переробників може розвиватися ця сфера, однак довкіллєвий і мінрегіональний компоненти важливо збалансувати на базі Кабінету Міністрів. Тому вони повинні розробляти порядок розроблення інвестиційних програм, а затверджувати в Кабінеті Міністрів. Саме про це ця поправка. Подумайте адекватно і проголосуйте зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 1124 Маріковського. Комітетом вона не підтримана. Прошу голосувати.

(3a) - 112.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1569.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. А тепер, будь ласка, люди, послухайте уважно цю поправку. Обов'язково потрібно запровадити роздільне збирання побутових відходів. На жаль, у нинішній версії законопроекту не враховано цю поправку, однак без неї неможливо закласти циркулярну економіку, що вимагає Європейський Союз. Ми зараз летимо в Європейський Союз у прискореному турборежимі, тому, будь ласка, підтримайте цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1569 врахована комітетом редакційно. Ви хочете поставити на голосування пропозицію врахувати в повному обсязі чи як? В повному обсязі. Але яка позиція комітету? Залишити в редакції комітету, правильно?

Нестеренко. Будь ласка.

НЕСТЕРЕНКО К.О. Колеги, окремі технічні питання, які потребують узгодження відповідно до європейських норм, можуть бути враховані після прийняття закону під час розробки підзаконних нормативно-правових актів. Тому прошу залишити так, як проголосував підкомітет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Маріковського врахувати поправку повністю. Прошу голосувати.

(3a) - 158.

Рішення не прийнято.

Поправка залишилася в редакції комітету.

Далі у вас були поправки на відхилення. Але, я так розумію, це не ваші поправки? Не ваші. Можемо дозволити Маріковському відразу їх зараз поставити на голосування для підтвердження, щоб трохи порушити звичний процес?

Поправка 456. Це для підтвердження, так?

Юліє Володимирівно, а після цього ми надамо вам 5 хвилин. Завершимо цей блок з голосуванням, а далі ви виступите.

Поправка 456. Будь ласка.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Поправка 456 — це позарегламентна поправка, яка відповідно до статей 116, 118 Регламенту Верховної Ради України була неправильно подана (на жаль, у нас такі процедури також відбуваються), грубо порушує Директиву Європейського парламенту і Ради 2008/98/ЄС про відходи, а саме пропонує визначати відходи не відходами, якщо вони пройшли сортування. Це абсурд, бо оголосити статус припинення відходів можна лише для тих об'єктів, які відповідають чинним критеріям. Ці критерії затверджуються Кабінетом Міністрів до кожного виду відходів: металобрухт, пластик тощо. Тому ця поправка має бути анульована, скасована, відхилена.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка.

НЕСТЕРЕНКО К.О. Голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей.

Поправка 456 народних депутатів Бондаренка, Нестеренка. Вона комітетом врахована. Комітет пропонує продовжувати її підтримувати. Прошу голосувати.

((3a)) - 226.

Рішення прийнято.

Поправку враховано.

Наступна поправка 501. Маріковський (*Шум у залі*). Ні? Який номер? Поправка 1177? Добре.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Щодо поправки 501. Оскільки поправка 504 не пройшла, тому і немає сенсу її ставити.

Поправка 1177 також позарегламентна, яка повністю прибирає головні умови до спалювання відходів. Подумайте лише: до спалювання! Відповідно до Директиви Європейського парламенту і Ради 2010/75/ЄС вони були проголосовані в першому читанні. Це закладає умови маніпулювання з температурами спалювання відходів, які повинні бути не менше 850°С, та дає зелене світло заводу «Енергія». У Києві продовжуватимуть труїти людей.

Подивіться, це одна поправка, яку я прошу відхилити. Будь ласка, продемонструйте свою екологічну свідомість і позицію. Одну відхилимо – і все. Я більше не маю поправок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

НЕСТЕРЕНКО К.О. Я прошу, колеги, підтримати цю поправку, залишити, тому що це маніпуляція, і немає відповіді на це питання. Тож голосуємо, підтримуємо і все зробимо, дійсно, екологічно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 1177. Вона комітетом врахована. Комітет просить продовжувати її підтримувати. Прошу голосувати.

((3a)) - 202.

Рішення не прийнято.

Поправка не врахована, тобто вона відхилена. Сподіваюся, що через це не з'явиться необхідність нам застосовувати статтю 131.

Маріковський, ви завершили ваш такий блискучий прорив?

Юлія Володимирівна Тимошенко, «Батьківщина», 5 хвилин. Будь ласка. Можна з трибуни, Юліє Володимирівно. Ні? Вам там добре.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, давайте просто чесно розберемося, про що цей законопроект. Насправді, ви знаєте, що сьогодні біля кожного сміттєзвалища є своя мафія, яка щось із нього отримує й абсолютно точно не діє за європейськими стандартами, ніяк не сортує сміття, ніяк його не переробляє. Максимум, що там роблять, вибирають усе найцікавіше або ставлять труби для того, щоб отримувати біогаз. Але сміттєзвалища залишаються, отруюють нашу землю.

Ви знаєте, який колосальний відсоток земель України під цими сміттєзвалищами. Нічого не має більш екологічно небезпечного, чим це горе, яке в нас є. Саме тому, що біля кожного сміттєзвалища зібралася мафія, яка не дає увійти туди ані інвесторам, ані нормальним командам, які можуть переробляти це сміття, воно і не переробляється.

Що передбачається цим абсолютно лобістським законопроектом? Те, що тепер ці сміттєзвалища будуть не комунальною власністю, а їх заберуть ті мафії, які й працювали десятки років на них. Люди, які стоять за цим, прекрасно всім відомі поіменно. Вони заберуть у приватну власність і будуть продовжувати свій руйнівний для України «бізнес». Я хочу запитати: ви за це?

Крім того, якщо прийдуть справжні інвестори, які захочуть переробити це сміття, які захочуть вкласти гроші, їм доведеться домовлятися, після того як такий закон почне працювати, не з відповідними радами, не з мерами, не з громадою. Їм доведеться домовлятися з мафією, яка опанувала ці сміттєзвалища. То скажіть, навіщо ми це робимо?

Крім того, в цьому законопроекті ще й фіксується, що треба спалювати сміття. Та у світі вже давно його не спалюють. До того ж його треба сортувати, але тут чітко не сказано про цю вимогу. Ніяких конкурсів не передбачено для приватизації цих сміттєзвалищ мафією, яка там сьогодні працює. Це абсолютно корумпований, абсолютно лобістський законопроект, який, на жаль, не лише не позбавить нас від сміттєзвалищ, а навпаки, зафіксує, забетонує цю ситуацію, яка є сьогодні, на жаль, в Україні з цією бідою. Тому насправді наші сотні поправок, які ми внесли до цього законопроекту, передбачали дуже правильні речі.

Найперше, це правильні технології переробки сміття, які ε абсолютно екологічно чистими. Наші поправки не врахували. Ми передбачали, що можна запускати для приватизації цих сміттєзвалищ лише ті компанії, які конкуруватимуть технологіями переробки сміття і подаватимуть найкращі, найекологічніші пропозиції. Цього не врахували. То скажіть, для кого цей законопроект зроблений і навіщо він? Для того щоб мафія стала в законі на сміттєзвалищах?

Я просто хочу попросити депутатів: читайте законопроекти, вивчайте їх перед тим, як голосувати, якось зіставляйте їх з національними інтересами країни, якось вивчайте, що ви започатковуєте і які відкриваєте стратегії для країни. Те, що ви зараз приймаєте, суперечить усім вимогам Європейського Союзу щодо вступу України до Європейського Союзу. По-перше, тут корупція, по-друге, тут немає жодної прозорої процедури, по-третє, це фіксування того безладу, який є, уже на основі приватної власності, це практично незалучення інвестицій у цей сектор. Тому питання: для кого ми зараз приймаємо цей законопроект?

Ще зверніть увагу, що під час війни цей законопроект чомусь визначений як першочерговий. Не те, що потрібно робити для людей, які є біженцями, не те, що потрібно робити для нашої армії, а приймаються закони абсолютно корумповані і лобістські. Хто дозволив під час війни розглядати такі корумповані і лобістські законопроекти?

Я закликаю не підтримувати, тому що у своїй концепції цей законопроект не придатний...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це виступ, тут відповіді не треба.

Шановні колеги, готуємося до голосування. Будь ласка, займіть свої місця, запросіть депутатів до голосування (Шум у залі).

Ще ваша одна поправка? Чотири? Ви просто не підходили, то ми не зорієнтувалися. Ви хочете виступити щодо кожної поправки по хвилині?

Вікторія Гриб. Будь ласка.

ГРИБ В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 105, Луганська область, політична партія «Опозиційний блок»). Надайте мені 2 хвилини замість чотирьох поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дві хвилини і чотири поправки. О'кей. Вікторія Гриб, 2 хвилини. Будь ласка.

ГРИБ В.О. Шановні колеги, я також пропоную утриматися від голосування за цей законопроєкт, тому що на сьогодні він не є першочерговим і його необхідно доопрацьовувати. Якщо він буде прийнятий у тій редакції, як пропонується, такий закон просто не працюватиме. Це буде поле для корупції.

Тому дуже прошу, або давайте все-таки приймати поправки, або не голосувати за законопроект. І зараз прошу підтримати чотири поправки: 106, 276, 681 і 1473.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми по одній будемо їх озвучувати. Це всі ваші поправки, пані Вікторіє? Так? О'кей.

Давайте почнемо з першої.

Поправка 106.

ГРИБ В.О. Перша – поправка 106.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 106 народного депутата Гриб. Вона відхилена комітетом.

Позиція комітету. Будь ласка.

HECTEPEHKO К.О. Колеги, прошу відхилити і проголосувати проти. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 106 народного депутата Гриб. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

(3a) - 74.

Рішення не прийнято.

Яка наступна поправка, пані Вікторіє?

ГРИБ В.О. Поправка 276.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 276.

Позиція комітету.

НЕСТЕРЕНКО К.О. Відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 276 народного депутата Гриб Вікторії. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

(3a) - 64.

Рішення не прийнято.

Яка наступна поправка, пані Вікторіє?

ГРИБ В.О. Поправка 684.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 684. А це не ваша поправка, пані Вікторіє, це поправка Крейденка. Може, інший номер? Яка наступна поправка?

ГРИБ В.О. Поправка 681.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 681 народного депутата Гриб Вікторії. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

(3a) - 72.

Рішення не прийнято.

Яка завершальна поправка?

ГРИБ В.О. Поправка 1473.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1473, так?

ГРИБ В.О. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, зараз ми перевіримо. Так, це ваша поправка.

Ставлю на голосування поправку 1473 народного депутата Вікторії Гриб. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

(3a) - 73.

Рішення не прийнято.

Більше немає бажаючих ставити поправки? (Шум у залі).

Що? З мотивів? Ну, зазвичай не практикується.

Добре. Якраз запросіть депутатів до залу, поки виступатимуть з мотивів. Будь ласка, надайте 1 хвилину.

Магера. Будь ласка.

МАГЕРА С.В., народний депутат України (одномандатний виборчий округ № 58, Донецька область, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую, Олександре Сергійовичу.

Руслане Олексійовичу, які в мене можуть бути мотиви, якщо з січня не вноситься до залу проект постанови про обрання мене членом комітету? Згідно з Регламентом не потрібно навіть голосування за внесення цього питання до порядку денного.

Я прошу внести це питання на найближчі засідання, бо ви навіть офіційно мені обіцяли.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Принагідно нагадую, що згідно з Регламентом виступати варто за темою питання, яке розглядається. Чи ви до цього комітету подали заяву? А, тоді це ця тема.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про управління відходами» (№ 2207-1-д) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

(3a) - 282.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Прошу показати по фракціях і групах. Дякую.

Колеги, щодо наступного питання про антикорупційну стратегію ϵ необхідність провести нараду голів фракцій та груп за участю голови антикорупційного комітету. Тому я оголошую перерву на 30 хвилин. Запрошуємо голів фракцій і груп та керівницю антикорупційного комітету до кабінету Голови Верховної Ради.

Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прохання запросити депутатів до залу.

Є пропозиція перейти до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо збереження лісів» (№ 5650). Зокрема, були поправки у «Батьківщини» чи виступ, уже не пам'ятаю, як ми домовилися. У вас виступ чи поправки? Поправки.

Переходимо до розгляду законопроекту № 5650. У «Батьківщини» є поправки. Можна назвати номери поправок? Чи як ви пропонуєте?

Євтушок, 1 хвилина, будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ,

політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановний пане головуючий, у мене чотири поправки, одна врахована, три прошу поставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна назвати номери поправок?

ЄВТУШОК С.М. Поправка 36, поправка 42, поправка 75.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можемо дати вам 2 хвилини, а потім три поправки поставити на голосування?

ЄВТУШОК С.М. Давайте по кожній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По кожній поправці? О'кей.

На трибуні – представниця комітету Овчинникова.

Поправка 36. Євтушок, 1 хвилина. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, ϵ ряд застережень з приводу положень цього законопроекту стосовно відчуження або надання лісових угідь, лісу всім тим, які бажатимуть.

Я у своїх поправках намагався в принципі зробити так, щоб якщо навіть людина хоче взяти ці ліси, то робити це вже не повністю, а десь з певними обмеженнями.

Тому прошу поставити на голосування для врахування поправку 36, у якій говориться: «Ведення лісового господарства постійними лісокористувачами комунальної форми власності або власниками лісів, сумарна площа лісових ділянок яких складає не більше 100 га...».

Прошу поставити дану поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Комітет з питань екологічної політики та природокористування пропонує відхилити цю норму. Тут питання нормотворчості. Дана норма безпосередньо унормовує ведення лісового господарства постійними лісокористувачами комунальної форми власності на землях природно-заповідного фонду та інших природоохоронних землях, а саме: встановлює заборону, при цьому унормовуючи таку діяльність на інших категоріях.

Тобто поправка, яку ви пропонуєте, більш звужує. Тому прохання не підтримувати її.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 36 народного депутата Євтушка. Комітетом вона не підтримана. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 35$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 42. Народний депутат Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. У положеннях законопроекту виписано, що громадяни та юридичні особи можуть мати у власності ліси, створені шляхом лісорозведення на набутих у власність у встановленому порядку земельних ділянках, а також самозаліснені ділянки, без обмеження їхньої площі.

Я запропонував у своїй поправці таке: «Громадяни та юридичні особи можуть мати у власності ліси, створені шляхом лісорозведення на набутих у власність у встановленому порядку земельних ділянках, а також самозаліснені ділянки загальною площею до 5 гектарів. Ця площа може бути збільшена в разі успадкування лісів згідно із законом».

Шановні колеги, прошу підтримати дану поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Колеги, прошу звернути увагу, це фактично суперечить статті 56 Земельного кодексу України, безпосередньо звужує можливості набуття у власність земельних ділянок для лісорозведення.

Ми своєю чергою до другого читання виключили слова «без обмеження їх площі», до яких були заперечення, враховуючи поправку 45. Тому прохання відхилити цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 42 народного депутата Євтушка. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 47$.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Поправка 75. Євтушок.

ЄВТУШОК С.М. У поправці 75 я пропонував: «визначення обсягів робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення, охорони лісів від пожеж, захисту від шкідників і хвороб, інших лісогосподарських заходів, а також порядку і способів їх проведення». Натомість комітетом залишено норму: «у пункті 7 слова «захисту від шкідників і хвороб» виключити».

Прошу підтримати дану поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Колеги, ϵ санітарні правила, які встановлюються з метою охорони земель і лісового фонду. Для вирішення питання щодо матеріалів лісовпорядкування необхідний оперативний час на їх підготовку, а щодо короїдів потрібно реагувати моментально. Тому це питання треба вирішити зараз, відхилити і не затягувати цього процесу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 75 народного депутата Євтушка. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 53$.

Рішення не прийнято.

Юлія Володимирівна Тимошенко, 5 хвилин. Будь ласка. І переходимо до голосування.

А, потім позицію комітету треба буде для стенограми озвучити.

Юлія Володимирівна Тимошенко, 5 хвилин. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні народні депутати, шановні колеги, мова йде про ліси України. Те, як тут виписані норми, насправді говорить, що в нас ліси перетворюються на приватну власність де-факто. Тут чітко зафіксовані норми про приватні ліси. Я вважаю, що вам потрібно визначатися залежно від того, чи підтримуєте ви приватну власність на ліси, чи не підтримуєте.

Хочу вам сказати, що сьогодні ліси в Україні абсолютно доступні для людей. Вони можуть там відпочити, посмажити, як нам казали, шашлички, зібрати гриби. Якщо на базі рішень влади ці ліси перетворюватимуться на приватні, мені здається, ми просто матимемо принципово іншу країну, де звичайним українцям просто не буде місця, де стоятимуть паркани і для того, щоб отримати місце для відпочинку, потрібно буде десь у когось питати якийсь дозвіл, і навряд чи приватні власники його дадуть.

Запропонованим законопроектом передбачається внести зміни до дуже великої кількості законодавчих актів: до Лісового кодексу, законів «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону земель», «Про землеустрій», ««Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» і до багатьох інших. Я просто хочу, щоб ви відчували, що такими невеликими, як кажуть, законами, але реально міняється вся ситуація з тим, що українці як народ є власниками всіх ресурсів, які має держава. Це прямо суперечить Конституції.

Місцеві ради наділяються повноваженнями погоджувати ліміти використання лісових ресурсів під час заготівлі лісових матеріалів та здійснення побічних лісових користувань, окрім лісових ділянок сумарною площею до 100 гектарів, які перебувають на землях усіх категорій, крім земель природнозаповідного фонду. Це категорично не відповідає Конституції. Не передбачено прийняття нормативних актів чи рішень органами державної влади та органами

місцевого самоврядування за погодженням чи у вигляді погодження/непогодження. Тут просто реально на кожному кроці антиконституційні речі.

Неприйнятність полягає у тому, що використання лісових ресурсів під час заготівлі лісових матеріалів на площах ділянок до 100 гектарів буде взагалі неконтрольованим. Хто це роздаватиме і хто там оперуватиме?

Проектом закону також пропонується статтю 47 Лісового кодексу викласти в редакції, відповідно до якої лісовпорядкування в лісах усіх форм власності сумарною площею 100 гектарів і більше для кожного з постійних лісокористувачів і власників лісів є обов'язковим на всій території України та здійснюється один раз на 10 років. Тобто на 10-20 років віддаються ліси практично де-факто у приватну власність.

Я хочу, щоб ми не ігнорували Конституції, тому що з початку роботи вашої влади Конституцію зневажено стільки разів, у тому числі й Стамбульською конвенцією, яка зараз була ратифікована, що в принципі навіть Конституційний Суд, який ваша влада зруйнувала, не може на це ніяк відповідати. Розумієте? А ви продовжуєте в кожному законопроекті порушувати Конституцію України.

Тож просто прошу всіх депутатів, які не хочуть, щоб ліси припинили бути державними і належати всім громадянам України, не голосувати за цей законопроект. Я хочу сказати, що це черговий корупційний, лобістський законопроект, який протягується під час війни, і сподіваюся, що разом з нами 45 депутатів підпишуть звернення до Конституційного Суду, який визнає цей закон просто, ну, нахабно неконституційним.

Я вважаю, що зараз у депутатів ϵ можливість і право приймати або не приймати антиконституційні, антиукраїнські, лобістські корупційні закони. Не приймайте їх!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Володимирівно.

Одну хвилину, їм треба для стенограми щось зачитати.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Колеги, рішенням Комітету з питань екологічної політики та природокористування було переглянуто техніко-юридичну правку до статті 208 Земельного кодексу України, зокрема, поправку 173 авторства Бондаренка та інших депутатів, яка врахована, врахувати не повністю, а частково.

I на завершення. Це законопроект, яким пропонується врегулювати прогалини в законодавстві після введення ринку землі. Вперше законодавчо регулюється питання самосійних лісів, спрощується система створення лісів, а питання приватної власності на ліси дуже чітко визначено в статті 12 чинного Лісового кодексу. Колеги, зверніть, будь ласка, увагу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо збереження лісів» (№ 5650) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

(3a) - 273.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до завершального на сьогодні, але дуже важливого проекту Закону «Про засади державної антикорупційної політики на 2020-2024 роки» (№ 4135).

Шановні колеги, чи буде хтось ставити спочатку свої поправки на голосування для врахування? Не буде. Чи буде хтось ставити поправки на голосування для підтвердження?

Тарас Іванович Батенко. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги, добрий день! Відповідно до дискусії, яка в нас була з керівництвом парламенту і головами депутатських фракцій і груп, прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 511 і в такий спосіб зберегти незалежність Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. У випадку її непроходження ми готові в цілому проголосувати за засади державної антикорупційної політики.

Прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 511. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тарасе Івановичу.

Коротко позиція комітету щодо поправки 511. І ми маємо проголосувати за цю поправку, чи як ви вирішите. Будь ласка.

РАДІНА А.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Поправка 511 у таблиці комітетом врахована, саме тому що саме ця поправка дозволяє нам декларувати намір забезпечити незалежність Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Не підтримуючи цієї поправки, ми якраз скажемо, що не маємо

наміру забезпечувати незалежність Спеціалізованої антикорупційної прокуратури і не маємо наміру виконувати наші зобов'язання по євроінтеграційному треку. Такого ми допустити не можемо. Тому закликаю всіх підтримати поправку 511.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 511. Вона комітетом врахована, але Тарас Іванович просить поставити на голосування для підтвердження.

Поправка 511. Прошу голосувати.

(3a) - 222.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Шановні колеги, тепер ставимо на голосування весь законопроект.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про засади державної антикорупційної політики на 2020-2024 роки» в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками... (Шум у залі). Шановні колеги, ми ж домовлялися, що не...

Добре. Слово надається Кабаченку. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», секретар Комітету з питань антикорупційної політики. Колеги, враховуючи важливість цього питання, фракція «Батьківщина» підтримує прийняття цього законопроекту у другому читанні. Але дуже важливо розуміти, що зараз ми голосуємо за стратегію, яка приймається виконавчими органами, а ми надаємо їй статус закону.

Після того як ми проголосуємо за цю стратегію, вона буде направлена до Кабінету Міністрів України, а Кабінет Міністрів України, базуючись на цій стратегії, розроблятиме програму її впровадження. Тому дуже важливо, щоб ми абсолютно всі зрозуміли для себе, що, незважаючи на те, що ми ε Верховною Радою України, ми не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепрошую, ми ж домовилися про 5 хвилин, додайте ще 4 хвилини Кабаченку, будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Ми не будемо долучені до процесу виконання цієї стратегії. Тобто, з одного боку, ми ϵ авторами цієї стратегії, а з іншого — не зможемо долучитися до виконання і впровадження цієї стратегії у вигляді програми. Це перше.

Друге. Треба також розуміти, що в цій стратегії виписано, що жоден із суб'єктів права законодавчої ініціативи, тобто жоден із народних депутатів України, не зможе подавати зміни до стратегії без залучення НАЗК.

Якщо ми говоримо про незалежність Верховної Ради України (це поправка 31), треба дуже чітко виписати, що абсолютно кожен народний депутат може і має мати ініціативу подавати законодавчі зміни до закону України.

Третє. Цим законопроектом впроваджується й надалі тенденція зовнішнього управління, тому що у ЦОВВ створюються комісії, до складу яких входять більшість міжнародних експертів і кворум вважається лише тоді, коли на засіданні цієї конкурсної комісії присутня більшість саме іноземців, але не українських фахівців. Тому це також треба було б в ідеалі вилучити з тексту законопроекту. Але ці норми тут залишаються, і ми, фракція «Батьківщина», компромісно погодилися і будемо підтримувати цей законопроект.

Наступні ризики законопроекту. Неможливість оцінити суть змін через загальні формулювання та відсутність конкретних механізмів досягнення. Що це означає? Це означає, що в самому тексті виписані дуже дискреційні повноваження, але до яких органів належать ці дискреційні повноваження і яким саме чином вони будуть реалізовані, на сьогодні нікому невідомо, навіть виконавцям цієї стратегії, тобто Кабінету Міністрів України, це також невідомо.

У проекті визначено пріоритетні сфери та ключові проблеми для кожної з них, а також стратегічні результати, яких слід досягти. Разом з тим відсутній опис заходів, які мають бути впроваджені для досягнення цих цілей. Замість структури «проблема, мета, заходи» пропонується структура «проблема, очікування результату».

У запропонованому до розгляду документі відсутня, власне, стратегія, незважаючи на те, що він називається стратегією. Однак проблеми, які наразі існують у цій сфері, не потребують додаткового документування, вони відсутні в суспільстві.

І нарешті, з тексту стратегії та запропонованих змін до Закону «Про запобігання корупції» вбачається, що самі заходи будуть визначені у державній антикорупційні програмі. Однак у такому разі Верховна Рада просто усувається від участі у їх визначенні.

Тому ми закликаємо абсолютно всі депутатські фракції і групи проголосувати за антикорупційну стратегію, а потім виконувати депутатський контроль за виконанням тих рішень, які прийматиме Кабінет Міністрів України у вигляді антикорупційної програми.

Фракція «Батьківщина» підтримує.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили. Переходимо до прийняття рішення.

Прошу зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про засади державної антикорупційної політики на 2020-2024 роки» (№ 4135) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 310.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України КОРНІЄНКО О.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, пропоную доручити Голові Верховної Ради невідкладно підписати прийняті сьогодні в цілому Верховною Радою законопроекти та негайно направити їх Президентові України на підпис.

Ставлю пропозицію на голосування. Прошу голосувати.

((3a)) - 312.

Рішення прийнято.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Ми не закриваємо наше пленарне засідання.

Ми віримо в нашу перемогу, в Збройні Сили. З нами правда, з нами Бог! Слава Україні!